

Janez Ovsenik:

Osnu mo gospodarske svete l

Baš sedaj, ko po ukinitvi ustave počivajo strankarski boji, ki so marsikje hodili v napotje delovanju gospodarskih organizacij, je dana izredna prilika, da se zganemo in uvidimo, da je gospodarstvo kruh, in pri kruhu se vse prikloni.

Čas je, da se zavemo, da more le gospodarsko močni narod voditi uspešno politiko. Opustiti pa moramo v gospodarstvu tisto zaslepljeno strankarstvo, ki nam moti razum, nam zatemnjuje jasen pogled, nam naravnost prepoveduje dejanje, ki bi za gospodarstvo bilo vendar koristno.

Da se ustvarijo boljši odnošaji med nami, da bolj uvidimo medsebojno odvisnost, da pomagamo drug drugemu, je potrebno, da se tudi naše organizacije zavejo, da posamezne panoge kmečkega posestva (živinoreja, poljedelstvo, prašičjereja itd.), če bi obstojale samostojno, niso aktivne, temveč nasprotno precej pasivne, vse skupaj pa vendar donajajo toliko, da se na posestvu more družina preživiti. Istotako ena sama organizacija ne more doseči sama zase istega uspeha kot pa v krogu vseh gospodarskih organizacij istega kraja.

»Domoljub« je že prinesel par vesti o krajevnih zvezah kmetijskih organizacij, ki se imenujejo kratko »Gospodarski sveti«. Naj mi bo dovoljeno, da napišem »pravila« takega »Gospodarskega sveta«, ki obstoji pri nas:

1. »Gospodarski svet« je ustanova vzajemnega medsebojnega delovanja, spoznavanja in sopomoči voditeljev gospodarskih organizacij v kraju.

2. Člani »Gospodarskega sveta« so vsi načelniki in predsedniki kmetijskih gospodarskih organizacij v kraju. Le oni imajo pravico odločanja v »Gospodarskem svetu«; le oni morejo na skupni seji sklenjeno poklicati še kakega člana na sejo »Gospodarskega sveta«.

3. Vsi sklepi »Gospodarskega sveta«, ki za izvršitev nujno rabijo tudi sklep odborov posameznih gospodarskih organizacij, so za člane samo pogojni.

4. Vodstvo »Gospodarskega sveta« vodi predsednik »G. S.«, ki se izvoli vsako leto posebej v času, ko so vse gospodarske organizacije izvršile redne letne občne zборе. Predsednik vodi tudi zapisnike sej, morebitno dopisovanje in skupno zastopanje »G. S.« oziroma gospodarskih organizacij v kraju.

5. Predsednikova funkcija v bistvu neha tudi v tem slučaju, da je z izvršitvijo volitev izgubil mandat načelnika oziroma predsednika dotične gospodarske organizacije, v katere imenu je bil dosedaj član »G. S.«, vendar pa je v tem slučaju njegova dolžnost, da v teku dveh mesecev skliče sejo »G. S.«, na kateri se izvoli nov predsednik.

6. Predsednik »G. S.« skliče sejo, kadar smatra to za potrebno in to vsaj vsako četrletje. Mora pa tekom štirinajst dni sklicati sejo, ako to predlaga oziroma zahteva kak član »G. S.«. Ako bi predsednik tej zahtevi ne ugodil vsaj tekom treh tednov po izvršeni zahtevi, ima predlagatelj pravico, da on skliče sejo »G. S.« brez posebne vednosti predsednika, toda vabiti se mora kot drugi člani.

7. Pri vsaki seji so člani dolžni, da podajo poročilo o važnih dogodkih in prireditvah lastne organizacije, po-

sebnost tistih, ki so važni za druge organizacije.

To je pri nas, drugje je lahko malo drugače, vendar pa so ta pravila jako točna, ki vodijo nujno v to, da se dela in nikjer ne nastane zastoje. Voditelji naj drug drugemu pomagajo. Tak G. S. ob enem more skrbeti tudi zato, da ni ena osebnost preveč preobložena, kar se zelo rado zgodi in tvori večkrat največjo oviro za uspešno delovanje gospodarskih in sploh vseh organizacij.

Resne besede finančnega ministra.

Finančni minister dr. Švrljuga je poslal po velikih županih vsem županom okrožnico, v kateri ostro graja denarno gospodarstvo v večini občin. Iz primerov, ki jih navaja, posnemamo, da so naše slovenske občine v primeri z drugimi v resnici varčne in v ogromni večini brez korupcije. V naslednjem nekaj odstavkov iz ministrove okrožnice.

Pred vsem sem opazil, tako pravi minister, da trošijo nekatere podeželske občine za osebne izdatke svojega upravnega osebja nad tretjino svojih celokupnih dohodkov. V nekih oblasteh je to razmerje še neugodnejše, kakor je to primer v vranjski oblasti s 53%, kosovski s 58%, skopljski s 53%, bregalniški s 55% itd. *V nekaterih občinah prekaša odstotek osebnih izdatkov celo tri četrtine vsega občinskega proračuna.*

S tem so zanemarjene ne samo zgradbe in pota v občinah, temveč so zapostavljena brez zadostne pazljivosti in skrbstva tudi ostala kulturna vprašanja lokalnega značaja, kakor n. pr. narodna prosveta, zdravstvene potrebe, *zlasti pa podpiranje poljedelstva in živinoreje, v kar se sedaj v podeželskih občinah izdajata komaj 2% celokupnega proračuna.*

Pri iskanju dohodkov za pokritje svojih izdatkov so podeželske in mestne občine dokaj malo računale s plačilno sposobnostjo svojih občanov

in z načelom socialne pravice, naj vsakdo nosi bremena po svoji gospodarski moči. Sedanje doklade in davčna bremena na račun občin so dosegla višek plačilne sposobnosti. Najjasnejši dokaz temu je dejstvo, da pobira le 26% vseh občin samo do 300 odstotkov doklade, 48,6% občin nalaga doklade do 1000%, 17,8% občin doklade do 2000%, 4% občin pa celo doklade preko 2000%. Med temi so občine z dokladami 3400, 5000, 7120 in celo z 10.010%.

Občine naj usmerijo svojo delavnost tako, da bodo zadovoljevale in urejevale krajevne potrebe na način, ki bo odgovarjal interesom občanov, kakor tudi splošnim interesom države.

Občina naj bo ustanova javnopravnega značaja, iz katere mora biti odstranjen vsak osebni interes; sinekure (»korita«) in osebne nagrade naj se umaknejo pozitivnemu delu po načelih pametne štednje.

Glede na vse to pozivam vse občinske uprave v državi, da takoj naslednje ukrepejo:

1. Pregledajo naj vse osebne izdatke in jih zmanjšajo s tem, da odstranijo iz službe vse nepotrebne in odvišne osebe, ki so prišle na sedanje položaje brez potrebe, le s pomočjo svojih osebnih in strankarskih prijateljev. Pri tem naj se upošteva, da se obdrže v službi kot neobhodno potrebni samo oni, ki se odlikujejo s poštenjem, z izobrazbo, prizadevnostjo in zaupljivostjo in ki so ob enem gospodarsko slabejši.

2. Pri določevanju izdatkov naj se posveti največja pažnja ureditvi in vzdrževanju cest, zdravja in prosvete, zlasti pa poljedelstvu in živinoreji kot najvažnejšim pogojem za gospodarski in kulturni napredek naroda.

3. Vsota doklad za l. 1929. v nobenem primeru ne sme presegati vsote in odstotka odmerjenih doklad v letu 1928. Nasprotno, vse delo občinske uprave mora iti za tem, da se ta vsota v letu 1929. zmanjša.

Praktični sadjar.

(Spisal M. Humek.)

Jugoslov. knjigarna v Ljubljani. Cena vez. 80 Din. — Krasna knjiga za vse, ki imajo kaj svoje zemlje in jo hočejo izkoristiti s sadjerejo. Praktične nasvete je zbral v tej knjigi zaslužni ustanovitelj in urednik sadjar-ske izobrazbe v Sloveniji. Poleg jas-nih, za vsakega sadjerejca nujno po-trebnih nasvetov nudi knjiga mnogo lepih barvanih podob, ki so poklicane širiti prepotrebno spoznavanje sadnih vrst in škodljivcev sadnega drevja. Slike med besedilom pa pojasnjujejo jako izrazito zlate nauke, da se kar na pogled razumejo.

Oskrbovanje živine pozimi.

Kakor je človeku potrebna snaga, tako je tudi živini. Žal, da se pri nas še vedno premalo na to gleda, četudi je gotovo, da donša snaženje živine obilo koristi. Tudi žival se počuti mnogo bolj ugodno, če je čista, okrt-ačena in če leži na suhi stelji, kakor pa da je vsa zamazana, blatna in leži v gnoju. Le poglejmo na sejme. Tam vidimo dvoje vrst živine: ena je lepa, čista, osnažena, brez blata in gladko okrtáčena; druga pa blatna, zamaza-na, razmršena, kuštrava. Prva je ved-no bolj okrogla in debelejša in okoli nje se najrajši zbirajo kupci; druga je pa mršava in suha; večina sejmar-jev gre mimo nje. Toda kar je najvaž-nejše: prva doseže cene od 6—8 Din za kg, druga pa komaj 3—5 Din. To pa je najglavnejše, kar mora živino-rejca zanimati.

Pozimi ima vsaj živinorejce toliko časa, da ga bo žrtvoval svoji živini z namenom, da jo osnaži in očisti. To nego žival v tem letnem času narav-nost potrebuje, ko ne more na plan, na pašo, kjer se lahko sama osnaži med grmovjem. Snaga pri živini ni samo za oko, ampak za pospeševanje dobrega počutka pri živini in s tem vred za zboljšanje užitka. Zato je sna-ženje živine izrednega pomena.

Oglejmo si malo, kaj dosežemo s snaženjem. V hlevu je vedno dovolj prahu, ki prihaja s krmo in steljo. Ta prah se dviguje in pada na kožo ži-vali, kjer obleži. Koža diha in izhla-peva vodno paro. Ta se oprime pra-hu, ga ovlaži in zamaši tiste luknjice — reže — kožč, skozi katere žival diha. Če so te luknjice zaprte, je di-hanje skozi kožo ovirano in s tem je tudi krvotok v kožo vsaj deloma ome-jen. Nadaljna posledica je zmanjšano presnavljanje v koži in s tem ovirano tudi notranje presnavljanje, kar se izraža v slabem počutju živine.

Koža živali se slabo prehranjuje, ker dobiva premalo krvi, dlake se slabo razvijajo in štrlijo kuštravo iz kože. Če so pod blatom, tedaj se koža sploh ne more prehranjevati in tako tudi dlake, ki izpadejo. Na taki slabo prehranjeni koži se radi naselijo uši ali celo garje, ki še bolj oslabijo žival. Naravno, da tako govedo hira in ne da dovoljnega užitka.

Snaga pol krme odvaga, pravi pregovor. In to je res, kajti še tako dobra krma ne zaleže zadostno, če pustimo živali v nesnagi. Nasprotno se bo tudi slaba krma boljše izkori-stila, če živali pri tem čistimo in kr-táčimo. Pri tem spravimo iz kože raz-no nesnago, izumrle dlake in luske ter odpremo reže, da se kožno diha-nje vrši lahko nemoteno. Pri drgne-nju postane tudi krvotok živahnejši in presnavljanje boljše. Posledico ta-kega čiščenja opazimo ne le v tem, da živali boljše izgledajo, ampak, da nam dajo tudi več mleka. S tem se znatno poveča užitek naše živinoreje.

Ali je divjačina za povzdigo kmetištva?

Povsod po časopisih se nam pripo-ročajo in ponujajo vsakovrstna sred-stva za pokončevanje raznih rastlin-skih zajedalcev in škodljivcev. A po-končevanje nad vse škodljive divja-čine nam je pa na vso moč zabranje-no. Že razni ptiči in veverice za več

košev sadja raznosijo že samo enemu posestniku na leto. Jazbeci tudi uničijo mnogo koruze, zajci pa sadna drevesa in razne nasade »popravljajo«.

So posestniki, ki jim je zajec v enem letu nad 50, drugim pa nad 100, pa tudi nad 250 sadnih dreves uničil; zopet drugim pa nad 300 vinskih trt obžrl, da so se vse posušile. Divja svinja tudi vse poruže, kamor pride. Lisice nam požrejo tudi mnogo kokoši. Po 5, po 15, pa tudi nad 20 kokoši vzameta lisica in jastreb enemu posestniku na leto. Za več milijonov škode naredi divjačina vsako leto kmetom. Vsa škoda se pa nikoli ne plača, saj je še nihče pravično ceniti ne more, zato ker divjačina ne požre kar vse od kraja, požre le to, kar je najboljšega in pa, kjer je največja škoda. Naj pride ena lačna srna le za eno uro v zelenjadni vrt kje v mestu, boš videl, koliko bo obžrla in pomandrala. Nam kmetom pa vsa divjačina leto za letom škodo dela in nam pristo pridelke uničuje. Ali je to za povzdigo kmetijstva? Kdor hoče divjačino gojiti, naj jo goji v ograjenem gozdu, ne pa tako, da se sme povsod sprehajati in nam pridelke uničevati. Divjačina desetkrat pa tudi po sto-krat več škode naredi, kakor je pa sama vredna.

Kaj nam koristi, če dobi občina cele tisočake za lov. Ker je posestnikov mnogo v občini, zato pride na enega komaj ene male dinarje k davku v korist. Če bomo vse druge davke plačali, še bomo plačali tiste male dinarje, ki nam jih lov plača. Divjačini se pa ne bomo vklanjali! Politiki v Združenih državah Severne Amerike imajo menda tudi glave, pa le pustijo, da si smejo farmerji braniti pridelke. V Srbiji si tudi sme vsak braniti, kar si kdo pridelal. Le nas še tlačijo ta stari grajski zakon. In sedanji lovci nam pa še divjačino od drugod uvažajo. Letošnji »Sadjar in vrtnar« piše na strani 32, da je neka lovska družba kupila 40 rodovrstnej-

ših zajcev in so jih nam izpustili. Za vsakega tistega zajca so dali 1400 Din.

Naše geslo je: ukinitve varstva nad divjačino. To ni sreča za kmeta, če je lov mnogo vreden. Mi ne potrebujemo tistega denarja, ki nam jemlje potrebno prostost. Vsak kmet naj ima pravico postreliti divjačino, ki mu škodo dela. Dajte prostost kmetu, ki živiž prideluje, ne pa divjačini, ki nam ga uničuje. Saj nam to po vsej pravici in zdravi pameti tudi gre. Čujemo, da se dela nov lovski zakon. Lovci so že bili v Belgradu in rekli svojo besedo. Prav bi bilo, da bi tudi kmetje povedali svoje mnenje o tej zadevi, dokler ne bo prepozno.

Kmet iz Laškega.

Občinske takse.

Ko pišem te vrstice, je že v tisku nova uredba ljubljanske oblastne skupščine o pobiranju občinskih taks v občinah ljubljanske oblasti. Po tej uredbi bo omogočeno občinam, kojih izda*ki naraščajo od leta do leta, poiskati v občinskih taksah nove virov dohodkov. Saj je to res nujno potrebno. Občinske doklade se zvišujejo skoro po vseh občinah od leta do leta, ker naraščajo potrebščine in izdatki. K občinskim dokladam pridejo še doklade cestnih okrajnih odborov, zastopov zdravstvenih okrožij, okrajnih blagajn, nato še zbornične za trgovino, obrt in industrijo itd. Tako plačuje naš davkoplačevalec ponekod, kjer so potrebščine višje, res ogromne vsote. Najvišje pa so po večini občinske doklade.

Zato je le prav in v redu, da iščejo občine dohodke tam, kjer so davčine (t. j. davščine) ali prostovoljnega značaja — kot z obdavčenjem pijač, ali pa tam, kjer ima stranka neposredno korist ali vsaj nekaj od tega, ako prinese nekakšno denarno žrtev — če je sploh to žrtev — v javno korist. V to vrsto javnih davčev spadajo občinske takse.

Vsako plačilo občinske takse je posledica nekega dejanja, ki nudi

onemu, ki jo plača, neko ugodnost v kakršnikoli obliki. Ako hočem, da mi podeli občina domovinsko pravico, preden si pridobim to pravico s priposestvovanjem po 10 letnem bivanju, imam gotovo pričakovano ugodnost od tega. Tedaj pa je tudi prav, da za to ugodnost občini nekaj plačam. Ako hočem v občini zidati novo hišo, je prav, da plačam občinsko takso. Ako hoče gostilničar, da bo imel odprto gostilno čez policijsko uro, mora pač plačati za to občinsko takso, saj bo imel od tega dobiček. No, in če misli kdorkoli, da mora noreti in se vrteti na plesu, ali gostilničar, da mora prirejati ples, naj plačujejo vsi skupaj ne le oblastno, marveč tudi najvišjo občinsko takso za plesne prireditve, ki prav zares niso prav nobena življenjska potreba. Celo oni, ki z vso navlako in s čisto nepotrebno slovesnostjo obhajajo svatbe in ženitnine: tudi ti naj plačajo najvišje občinske takse. Kdo pa ve, če ne bodo vsi veseljaki iz pivskih lokalov, s plesišč in z razpisnih ženitnin še kdaj potrebovali občinske podpore?

Ali naj omenim še občinske takse od raznih nepotrebnih cukov in pinčev — psov? Psi čuvaji, ki so potrebni, so takse itak prosti. Zakaj naj bi se ne obdavčili drugi psi, tudi lovski, ki so nesporno samo luksuz, z najvišjo občinsko takso? In tako dalje.

Čim bo razglašena uredba o občinskih taksah v »Samoupravi« kot uradnem glasilu oblastnega odbora, naj se zanima za nje vsa javnost, pred vsem vse občine, ki naj sklenejo pobirati takse v korist občinski in ubožni blagajni v višinah, ki so določene z novo taksno tarifo. Kot rečeno — poleg davščin na razne pijače — se morajo smatrati občinske takse za najbolj pravične dajatve v javno korist, zlasti ker se smejo porabljati za ubožno oskrbo, ki tvori jako pereče vprašanje za naše občine.

F. K—n.

6. dražba kož divjih živali.

se je vršila dne 21. in 22. januarja v prostorih velesejma v Ljubljani. »Divja koža« je bila z blagom dobro založena. Blago je došlo iz vse države, največ pa iz Slovenije. Ponudba je bila manjša od povpraševanj, posebno iskano je bilo slovensko pa tudi bosansko blago. Povpraševanje je bilo zelo veliko. Poleg domačih so kupovali tudi avstrijske, nemške, italijanske, češke, poljske in angleške tvrdke.

Cene čvrste, deloma boljše kot na inozemskih tržiščih. Za polhe ni bilo nobenega interesa. Blago je notiralo: Lisice, gorske 510—680 Din, glave do 720 Din; lisice poljske 420—640 Din, glave do 680 Din; dihurji 260—290 Din, glave do 340 Din; kune zlatice 1400—1790 Din, kune belice 1050 do 1100 Din; podlasice bele 85 Din, podlasice rjave 11 Din; mačke domače 8 Din, mačke divje 116 Din; jazbeci 40—50 Din; zajci domači 4—5 Din, zajci divji 23.80 (mešano zimski in letni); srne 16 Din (zimske); košute 75 Din; jeleni 45—50 Din; koze divje 38—40 Din; merjasci 25 Din; veverice 10—18 Din (škart brez vrednosti); vidre 900 Din; krti 2.50 Din.

Druga organizirana prodaja kož divjih živali v tem letu se vrši dne 25. marca, kože pa se sprejemajo do 23. marca.

Še dva podobna škodljivca

To sta *prstenčar* in *gobavec* — dva metulja-ponočajka, katerih gosenice objedajo liste sadnega drevja vseh plemen in narede lahko veliko škodo, ako bi jih pustili v nemar. Od preje opisanih dveh (od glogovega belina in zlatnice) se razlikujeta po tem, da ne preživita zime v obliki gosenic, ampak v jajčecih. Kljub temu je zatiranje pozimi najizdatnejše, ker se kupčki jajčec na golem drevju vendarle laže najdejo in uničijo, nego spomladi ali poleti gosenice — med gostim drevjem.

Prstenčar je majhen, nočni metuljček, ki leta julija in avgusta. Sre-

Pošljite naročnino!

brno siva jajčeca nalepi tesno drugo poleg drugega v obliki obročka okrog drobnih vejic. V enem obročku je po 300—400 jajčec. Gosenice se pa ne izvale tisto jesen, ampak šele prihodnjo pomlad. Prezimijo torej jajčeca. Zatiranje torej ni baš lahko. Vendar pa se bistro oko kmalu privadi, da najde te obročke po drevju. Take vejice s škarjami odrežimo in sežgimo. Z vsakim obročkom uničimo 300 do 400 gosenic. Vseh jajčec pa gotovo ne bomo našli, zato je treba paziti spomladi tudi na gosenice, ko se izvale takoj, ko jame drevje zeleneti. Ker ostanejo dolgo časa skupaj in se prav rade solnčijo v gručah na deblu ali veji, jih ni težko najti, ako svoj pogled nekoliko izurimo.

Še bolj nevaren, ako se razmnoži, je pa *gobavec* ali *žvagar*. Tudi to je metulj-ponožnjak. Precej večji je nego prstenčar, po življenju in preobrazbi pa mu je zelo podoben. Leta avgusta ali začetkom septembra in leže jajčeca v kupčkih po več sto skupaj na deblo ali veje raznega sadnega drevja. Vsak kupček pokrije z dlakami z zadka, da je oddaleč videti kakor košček kresilne gobe. Odtod tudi ime gobavec. Ena sama samica naleže okoli 2000 jajčec. V teh kupčkih jajčeca prezimijo in jim najhujši mraz nič ne škoduje. Ko začne spomladi drevje zeleneti, se izvale gosenice in objedajo v mnogoštevilnih družbah zelenje, in sicer samo ponoči. Podnevi lenarijo na kupih po deblu ali močnejših vejah. Ob dežju se zbirajo v gručah na spodnji strani debelih vej.

Gobavec je jako nevaren zajedavec. Kjer se razmnoži, sklesti zelenje do golega. Ko zdelajo gosenice epó drevo, zlezejo na drugo. Neugodno za nas je tudi to, da te gosenice razen kukavice, ne mara nobena ptica, ker ji štrle iz hrbtnih bradavic kosmiči dolgih, ostrih, pa krhkih dlačic. Ako jo primemo v roke, se zabodejo te dlačice v nežno kožo, kjer se zalomijo in zadajajo hude bolečine, zlasti na občutljivih mestih. Hvala Bogu, da pri

nas ni mnogo tega škodljivca. Vendar pa je treba paziti, da se ne razpase, ker prav brez njega pa gotovo nismo. Najuspešneje mu pridemo do živega, ako pozimi iščemo in uničujemo tiste gobam podobne stvore po deblih sadnega drevja. Pa tudi spomladi moramo biti na preži, da zatremo gosenice, ako bi se kje pokazale.

V boju z gosenicami po sadnem drevju ima človek izvrstne naravne pomagale, to so *ptice pevke*, ki od rane pomladi do pozne jeseni vsak dan neumorno stičejo za gosenicami, zlasti ondot, kjer škodljivcev ne doseže sadjarjeva roka. Če hočemo, da nam bodo ob svojem času na razpolago, priskočimo jim sedaj, ko so v sili, na pomoč tudi mi. Ne pustimo, da bi od gladu poginile, ali da bi se izselile z naših vrtov!

Denar.

g Vrednost denarja koncem januarja t. l. Naš dinar se je v Curihu okrepil in notira 9.13 centimov. Tuje valute so se na ljubljanski borzi plačevale po tehle tečajih: 1 angleški funt 276.94 Din, 1 amer. dolar 56.85 Din, 1 holandski goldinar 22.84 Din, 1 nemška marka 13.55 Din, 1 švicarski frank 10.95 Din, 1 madjarski penga 9.93 Din, 1 avstr. šiling 8.05 Din, 1 belgijski belg 7.92 Din, 1 italijanska lira 2.98 Din, 1 francoski frank 2.227 Din, 1 češka krona 1.68 Din. Pri denarnih zavodih se seveda za manjše vsote tujega denarja plačuje nekoliko manj, pri kupevanju se plača nekaj več.

Cene.

g Ljubljanska blagovna borza. Deželni pridelki: Kupčija je še vedno v negotovosti in zato se kupuje še vedno le za sproti. Ker je v inozemstvu in v Novem Sadu cena trdna, se tudi v Ljubljani drži. Ponuja se pšenica, postavljena v vagonih na vsako slovensko postajo za 100 kg: baška 80 kg težka po 287.5—290 Din, za februar 292.5—295 Din, moka >0 g< lco

Ljubljana 420—425, koruza: baška času primerno suha po 295—297.5, laplatska po 325—330 Din, ječmen baranjski, pivovarski 68/69 kg težak po 345—347.5 Din, baški ozimni 67/68 kg težak po 330—332.5 Din.

g Hmeljsko tržišče v Savinjski dolini. Zadnje tedne se je v Savinjski dolini pokupilo precej blaga po 15 dinarjev, slabše porjavelo pa po 5—10 dinarjev za kg. Kupovali sta predvsem dve amsterdamski trrdki, nekaj tudi žateški komisijonarji. Navedeni trrdki ste zahtevali, da se od njih kupljeni hmelj signira. Tudi druge inozemski trgovci zahtevajo signiranje savinjskega hmelja, ker se jim ponuja mnogo vojvodinskega blaga pod to oznako. Na zunanjih tržiščih leži polno jugoslovanskega blaga v skladiščih, ki je večinoma iz Vojvodine. Nad tem blagom je proglašen bojkot, ker se kupci bojijo, da se jim namesto spodnještajerskega blaga, ki ga cenijo, nudi vojvodinsko blago. — Inozemska trgovina nam je sama pokazala pot, po kateri moramo hoditi, če hočemo doseči ugodne cene za slovenski hmelj. Nujna potreba je, da se čim preje uzakoni obvezno signiranje. Zanimivo pa je dejstvo, da ravno tisti krogi, ki so bili še lani proti obveznemu signiranju, zahtevajo to sedaj z največjim poudarkom. Po cenitvah trgovcev leži še v Sloveniji okrog 500 met. stotov hmelja, predvsem v Žalcu.

g Predprodaja letošnjega hmelja. Vzlie temu, da so merodajni krogi svarili hmeljarje pred predprodajo pridelka, so nekateri izmed njih že vnaprej prodali letošnji hmeljski pridelek po 20 Din za kg. Na ta način je bilo prodanih že okrog 100 stotov. Na ta način ne pridemo tako kmalu do ugodnih cen za naš hmelj.

g Žitni trg. Minule dni je bila kupčija z žitom v znamenju naraščanja cen, kar je posledica vesti iz čikaške borze, da argentinska letina ni tako dobro izpadla, kakor se je pričakovalo. Razen tega so tudi dovozi pšenice v Vojvodini z ozirom na velike

snežne zamete zelo pičli, kar tudi vpliva na cene. Tudi za poznejše ceste ni pričakovati večjih dovozov, ker so vojvodinske ceste spomladi navadno izredno slabe. Iz vsega tega sledi, da ni pričakovati, da bi pri nas cene nazadovale. V Novem Sadu notira baška pšenica 245—247.50 Din, koruza 255—257.50 Din, rž 24—245 Din, oves 255—257.50 Din, rž 240—245 Din, oves 245—250 Din. Producenti ponujajo bolj koruzo kot pšenico. — Da se poveča izvoz žita iz naše države, je prometno ministrstvo na željo vojvodinskih izvoznikov dovolilo 25 odstotni popust na železniške tarife za prevoz žita do obmejnih postaj. Izvozniki so pa zahtevali 50 odstotkov.

g Lesni trg. Kupčija na lesnem trgu je nekoliko zaostala, čemur je predvsem krivo neugodno sneženo vreme. Iščejo se pa predvsem drva, kar je v zvezi s hudo zimo. Kupujejo se tudi hrastovi hlodi, bukovina pa manj. V splošnem je v zadnji dobi zavladalo na lesnem tržišču mrtvilo.

Živina.

g Ljubljanski živinski sejem. Na zadnjem ljubljanskem živinskem sejmu je bil dognon živine nekoliko večji nego na prejšnjem, četudi je vladalo še vedno mrzlo vreme. Prignanih je bilo 118 konj, 85 volov, 33 krav, 15 telet in 46 prašičkov za rejo. Od teh se je odprodalo: 36 konj, 40 volov, 17 krav, 12 telet in 20 prašičkov. Cene so ostale neizpremenjene. Za kg žive teže so plačevali: vole I. 8.50 Din, II. 7.50 Din, III. 6.50 Din, krave debele 5—6 Din, klobasarice 3—3.50 Din, teleta 10—11 Din. Konji in prašički za rejo so se cenili po kakovosti in velikosti.

g Mariborski živinski sejem. Na zadnji živinski sejem v Mariboru je bilo prignanih 9 konj, 14 bikov, 245 volov, 301 krava in 8 teleta; skupaj 572 komadov. Prodanih je bilo 371 glav, od teh 106 v Italijo in 56 v Avstrijo. Cene so ostale v glavnem ne-

spremenjene in sicer se je plačevalo za 1 kg žive teže: voli debeli 8—8.50, poldebeli 7—7.50, vprežni voli 6.50—7 Din, biki za klanje 6.75—8.50 Din, klavne krave debele 6.50—7 Din, plemenske krave 5—6, krave za klobasarje 3.50—4, molzne krave 5.50—6.50, breje krave 5.50—6.50 Din, mlada živina 6—8 Din, teleta 12 Din. — Govedina stane za kg 10—18 Din, tetelina 15—22.50 Din, svinjina 15—25 dinarjev.

Razno.

g Pocenitev živinske soli. Upravični odbor državnih monopolov je določil, da bo preskrbel celo državo z živinsko soljo po znižani ceni, tako da se bo sol prodajala po 1.20 Din kg, kakor jo plačujeta Bosna in Hercegovina. Slovenski živinorejci so že davno zahtevali živinsko sol in to njih zahtevo sta podprla tudi ljubljanski in mariborski odbor. Sedaj je minister Frangeš odposlal dve komisiji, da sta nakupili sol v inozemstvu. V Turčiji sta nakupili 25.000 ton morske soli, v Romuniji pa 40.000 ton.

g Vinska razstava in sejm v Ptuj. V dneh 3., 4. in 5. marca t. l. bo razstavni odbor v Ptuj priredil III. oblastno vinsko razstavo in sejm za celo mariborsko oblast. Vsakdo razstavi lahko brezplačno poljubne vrste vina, pridelanega v mariborski oblasti, izvzemši šmarnice. Kdor želi razstaviti, naj javi to razstavnemu odboru najkasneje do 10. februarja, da se še lahko uvrsti v katalog. Od vsake vrste je razstaviti 5 normalnih buteljk ali 4 litre. Vino mora biti najkasneje do 25. februarja oddano v kleti društvene doma.

g Vinski sejem pri Treh farah pri Rosalnicah v Belokrajini bo v sredo 27. februarja t. l. Zveze z vlaki so ugodne. Na razpolago bo mnogo vrst vina iz najboljših belokranjskih gor. Opozarjamo, da bo to edini belokranjski sejem v letu 1929.

g Občni zbor Oblastne zadruge za kmetijski kredit v Zagrebu, pod ka-

tero spada tudi Slovenija s svojimi tremi zadrugami, ki so se osnovale na podlagi zakona za kmetijski kredit iz l. 1925, bo dne 10. februarja t. l.

g Davčna prestest zadrug. Po novem zakonu o neposrednih davkih so zadruge, ki ne razdeljujejo dobička, ki ne dajejo članom upravnega in pa nadzorstvenega odbora tantijem in katerih rezerve se po pravilih nikakor in nikoli ne smejo razdeliti med zadržnike, oproščene zgradarine, rentnine in družbenega davka. Oproščene so seveda tudi vseh doklad na te davčne oblike. Oprostitev od zgradarine velja samo za one dele zgradb, ki jih zadruge uporabljajo za svoje za svoje zadržne namene. Velike važnosti je oprostitev od rentnine na hranilne vloge, ker posojilnicam ne bo potrebno od obresti odbijati osem odstotnega rentnega davka. Te ugodnosti veljajo samo za one zadruge, ki kakor gori omenjeno, ne razdeljujejo dobička, ne dajejo tantijem in ki ne smejo razdeliti rezerv.

g Prodiranje italijanskih bank v Jugoslaviji. Milanska banka Commerciale Italiana snuje podružnico na Sušaku isto tako tudi Banca nazionale del credito. Po zaslugi enakih ugodnosti, ki jih nudijo netunske konvencije, dobi Sušak v kratkem dva italijanska denarna zavoda, ki pripeljeta s seboj tudi vse osebje iz Italije.

g Trgovina z jabelki v mariborski okolici. Kakor sledi iz uradpe statistike, se je iz mariborske okolice izvozilo do Božiča okroglo 1340 vagonov jabolk prosto naloženih. Največ jih je šlo v Nemčijo in na Holandsko. Zaradi mraza je sedaj izvoz prekinjen, vendar bo še v mariborski okolici 30—35 vagonov finih jabolk na razpolaganje. Cena jim je okrog 5 Din za kg. Tudi sadni mošt se letos zelo išče, ker je nenavadno sladak in okusen. Največ ga gre v Savinjsko dolino. Če računamo izvoženo blago po 2.50 Din za kg, so naši sadjarji prejeli za sadje blizu 34 millionov Din, kar pomenja prav lep dohodek.